

Studieplan 2014/2015

Helserett (2014-2015)

Kull

2014/2015

Helserett er et videreutdanningstilbud på 30 studiepoeng, som går over ett år på deltid. Studiet passer for personer som arbeider på ulike områder innen helsetjenesten.

Studiet legger til grunn både et forvaltningsperspektiv, et utøver- og profesjonsperspektiv og et pasientrettighetsperspektiv. Det tar sikte på å gi grunnleggende kunnskap om hvilke rettsregler som gjelder innen sentrale deler av helsetjenesten. Studentene skal tilegne seg kunnskap om juridisk metode på helserettsområdet, som grunnlag for å forstå rettsreglernes innhold. Studiet tar sikte på å gi kunnskap om ansvar, rettigheter og plikter for de ulike aktørene innen helsetjenesten.

Studiet er bygd opp av tre temaer:

- **Tema 1: Forvaltning og metode**
- **Tema 2: Helsepersonellrett**
- **Tema 3: Pasienters rettsstilling**

Emnene tas samlet og avsluttes med en 6-timers dagseksamen.

Studiet er lagt opp som et kombinert studium med fire undervisningssamlinger på Høgskolen i Lillehammer. Det er en samling for hvert emne, samt tilbud om en 2-dagers oppsummerende samling.

Mellom samlingene er det lagt opp til selvstudium i kombinasjon med internettstøttet veiledning. Det skal i løpet av studiet leveres inn to gruppeoppgaver og en individuell oppgave. Samtlige oppgaver er obligatoriske. Studiet avsluttes med en 6-timers individuell skoleeksamen.

Det er ingen studieavgift på studiet ut over ordinær semesteravgift. Utgifter til pensumlitteratur, reise og opphold kommer i tillegg.

Innledning

Helserett er videreutdanningstilbud som er rettet mot personell som arbeider innen helsetjenestens ulike arenaer. Studiet legger til grunn både et forvaltningsperspektiv, et utøver- og profesjonsperspektiv og et pasientrettighetsperspektiv.

Studiet tar sikte på å gi grunnleggende kunnskap om de rettsregler som gjelder innen sentrale deler av helseretten. Studentene skal tilegne seg kunnskap om den juridiske metoden på helserettens område som basis for å forstå reglens innhold. Studiet tar sikte på å formidle kunnskap om ansvar, rettigheter og plikter for de ulike aktører innen helsetjenestens ulike arenaer.

Samlingsdatoer 2014 - 2015

Samling 1- Forvaltning og metode
17. - 19. september (onsdag – fredag) – uke 38

Samling 2– Helsepersonellrett
19. - 21. november (onsdag – fredag) – uke 47

Samling 3 – Pasienters rettsstilling
11. - 13. februar (onsdag – fredag) – uke 07

Samling 4 – Etikk og Helserett oppsummering
9. - 10. april (kun torsdag og fredag (fredagen kjøres som en fredag)) – uke 15

Dagseksamen - 6 timer
13. mai, 09:00-15:00 på Høgskolen i Lillehammer

Innleveringsfrister

- 18. oktober Frist – innsending av arbeidskrav for emne 1 (gruppe)
- 17. januar Frist – innsending av arbeidskrav for emne 2 (gruppe)
- 7. mars Frist – innsending av arbeidskrav for emne 3 (individuell)

Yrkesmuligheter

Studiet er spesielt rettet mot helsearbeidere med grunnutdanning på minimum høgskolenivå. Deltakerne må ha kompetanse i forhold til den grunnkunnskap videreutdanning bygger på. Målgruppen er derfor primært personell med helsefaglig bakgrunn som er ansatt i helsetjenesten. Behovet for også å ha en helserettslig tilnærming og kunnskap vil være avhengig av stilling og arbeidsoppgaver. De konkrete kunnskapene antas å ha betydelig interesse for ulike profesjonsutøvere som leger, sykepleiere, psykologer, ergoterapeuter, fysioterapeuter, vernepleiere, radiografer, jordmødre, bioingeniører m.fl. En annen målgruppe er personer med bakgrunn i ulike

samfunnsfaglige utdanninger der kjennskap til helserett har betydning for ansettelse innen helsesektorens ulike administrative nivå.

Faglig innhold/læringsutbytte

Studiet, som er et videreutdanningstilbud, er basert på at deltakerne har grunnutdanning på høgskole- eller universitetsnivå. Det består av i alt 3 temaer:

- **Tema 1: Forvaltning og metode (utgjør omtrent 10 studiepoeng)**
- **Tema 2: Helsepersonellrett (Utgjør omtrent 10 studiepoeng)**
- **Tema 3: Pasienters rettsstilling (Utgjør omtrent 10 studiepoeng)**

Studiet gir først og fremst en generell innføring i helseretten, og omfatter juridisk metode, rettslige begreper og forholdet mellom juss og etikk. Spørsmål om organisering, finansiering og mer helsepolitiske målsettinger vil også inngå i studieopplegget.

Pensum avspeiler et forvaltningsperspektiv, et plikt- og rettighetsperspektiv sett både fra helsepersonellens og fra pasienters side, samtidig som det angir de organisatoriske og økonomiske rammene. Studiet omfatter i hovedsak de rettsområdene som er best utviklet, og der det finnes tilgjengelig og aktuell juridisk litteratur. Tilnæringsmåten gir også et bilde av den utviklingen som har funnet sted når det gjelder pasientrettighetene, rettigheter som er blitt stadig mer sentrale i den helsepolitiske debatten. Denne tilnæringsmåten gir samtidig et ganske dekkende bilde av rettsfeltet.

Opptakskrav

3-årig helse- eller sosialfagutdanning på høgskolenivå. Søkere med annen bakgrunn kan bli vurdert etter individuell vurdering.

Ved oversøkning til studiet rangeres søkerne i henhold til Forskrift for opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Lillehammer §7.

Undervisnings- og læringsmetode

Studiet er samlingsbasert, med fire samlinger på Høgskolen i Lillehammer

Eksamen

Hele studiet må tas under ett. Det er ikke anledning å ta eksamen i enkeltdeler (Dette er ny praksis i forhold til tidligere kull, som har hatt anledning til å ta eksamen i

enkeltdele). Eksamensformen er en 6-timers individuell skriftlig skoleeksamen.

Studiestart

01.01.1970

Kontaktinformasjon

Studieleder [Marion Hirst](#)

Studiekostnader

Kun semesteravgift

Antall studiepoeng

30

Heltid/ deltid

Deltid

Studielengde

2 semester

Grad/ kompetanse

Videreutdanning

Avdeling

Avdeling for samfunnsvitenskap

Fagområde

Sosialfag
Juss

Helserett - Obligatoriske moduler

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester
1HELSE/2	Helserett	30	O	
				Sum:

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

1HELSE/2 Helserett

Kode: 1HELSE/2

Studiepoeng: 30

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Tema 1: Forvaltning og metode

Dette inneholder juridisk metode, rettskildespørsmål samt rettslige og organisatoriske rammer rundt helsetjenesten. Følgende blir tatt opp:

- Rettslige og organisatoriske rammer rundt helsetjenesten.
- Rettsstat og velferdsstat.
- Rettsregler og rettssikkerhet i helsetjenesten.
- Helsevesenets organisering og regulering.
- Forvaltningsloven
- Arbeidsmiljøloven
- Helse- og omsorgstjenesteloven
- Profesjonenes plass i velferdsstaten.
- Juridisk metode - rettskildespørsmål.
- Rettsregler, rettigheter, og plikter.
- Forholdet mellom profesjonsetikk og lov.

Tema 2: Helsepersonellrett

Dette inneholder de mest sentrale bestemmelsene i helsepersonelloven; forsvarlighetskravet, plikt til å yte øyeblikkelig hjelp, taushetsplikt og

dokumentasjonsplikt, ansvar og sanksjoner. Følgende blir tatt opp:

- Ansvarsbegrepet, herunder helsepersonells ansvar.
- Virkninger av autorisasjon.
- Forsvarlighetskravet.
- Bruk av medhjelper.
- Plikt til å yte øyeblikkelig hjelp.
- Plikt til å involvere pasienter i behandlingen.
- Pliktmessig avhold, utilbørlig påvirkning, undersøkelsesplikter, innrettelse av yrkesutøvelsen.
- Taushetsplikt.
- Opplysningsrett, opplysningsplikt og meldeplikt.
- Dokumentasjon og journal.
- Tilsyn og kontroll.
- Sanksjoner og overprøving.
- Reaksjoner fra tilsynsmyndigheten
- Reaksjoner fra arbeidsgiver
- Straffereaksjoner

Tema 3: Pasienters rettsstilling

Det inneholder de mest sentrale bestemmelsene i pasientrettighetsloven, herunder rett til helsehjelp, rettigheter som pasient, menneskerettigheter, erstatnings-, klagekontroll- og tilsynsordninger. Følgende blir tatt opp:

- Rett til helsehjelp.
- Menneskerettighetene
- Informasjon og medvirkning.
- Rett til journalinnsyn.
- Frivillighet og samtykk.
- Barns særlige rettigheter.
- Graviditet, fødsel, prevensjon og abort.
- Tvungen helsehjelp.
- Psykisk helsevern.
- Smittevern.
- Psykisk utviklingshemmede.
- Rett til erstatning.
- Pasientombud.
- Klage og domstolskontroll.

Læringsutbytte

Tema 1: Forvaltning og metode

Studentene skal erverve kunnskap om den juridiske tilnæringsmåten for løsning av konflikter.

Tema 2: Helsepersonellrett

Studentene skal erverve kunnskap om hvordan helsepersonelloven gjennom pliktbestemmelser ansvarliggjør helsepersonell, både i forhold til pasienter og offentlige myndigheter.

Tema 3: Pasienters rettsstilling

Studentene skal erverve kunnskap om betydningen og rekkevidden av pasienters rettigheter.

Undervisnings- og læringsmetode

Arbeidsformene blir en kombinasjon av forelesninger, gruppearbeid, arbeidskrav, veiledning, etc.

Forkunnskapskrav

3-årig helse- eller sosialfagutdanning på høgskolenivå. Søkere med annen bakgrunn kan bli vurdert etter individuell vurdering.

Emne er obligatorisk for

Helserett - deltid

Arbeidskrav

Det skal innleveres et arbeidskrav hvert av temaene. Arbeidskravene må være godkjente for å kunne ta eksamen.

Eksamensform

6-timers skriftlig eksamen.

Erstatter

Erstatter tidligere mulighet for å ta enkeltemner på 10 sp.

Karaktersystem

Karakter A-F

Heltid/ deltid

Deltid

Emneansvarlig

Marion Hirst

Emneier